

притежавали такива въ по-голѣмъ брой, или да бѣхме имали поне всички познати до сега 6—7 грамоти (на Иоанъ Асѣнъ, Константина Асѣнъ, Иоанъ Александра 2, Иоанъ Шишмана 2, и Иоанъ Срацимира 1) въ точни препродукции. Едно сравнение на Шафариковитъ Památky съ изданията на Срезневскій или Априлова ни убѣждава достатъчно, колко може да се довѣрява на точността на копията, ако не сѫ тѣ фотографични снимки.

Въ изслѣдвания отъ нашия родъ се изисква толкова по-голѣма прѣ-
нализътъ, въ установяванието на основнитѣ именни форми, колкото е общепризнато, че никдѣ произволнитѣ тълкувания не сѫ така на дневенъ редъ, като тѣкмо въ областта на мѣстнитѣ имена. „Споредъ сегашната метода, съ малко добра воля могатъ да се обявлятъ за славянски дору Мека и Медина“ (Миклошичъ, „Slav. Ortsnamen aus Appelativen“, Denkschr. XXI. S. A. р. 3). Подобно и Шафарикъ (Spisy, 2. 417): Славянскиятъ езикъ е толкова богатъ, щото каквато дума и да земешъ, еврейска било или мексиканска: „po posledy uždy nějaké slovanské zvuky vypnouti“. Обаче тия вѣрни бѣлѣжки се отнасятъ само къмъ извѣстно лекомислено етимологично фокусничество, каквото вирѣ за жалостъ тукъ тамъ и до днесъ, въпрѣки голѣмия напрѣдъкъ на филологичната наука. (Ср. Ягичовата рецензия на извѣстния трудъ на Пруска „Přívod jmeně „Čech“, Прага 1885, въ Arch. f. slav. Phil X 218, вж. и оригиналнитѣ етимологии на Луняка, о. с., или смѣшнитѣ догадки на Шембера „Zapadní slované“ и пр.), а не и противъ самата метода, да се тълкуватъ имена съ помощта на една етимология, основана на строго научни фонетични закони. Самъ Миклошичъ ни дава най-добрия доказъ за това, като потвърждава съ собственния си примеръ високата важностъ на етимологията въ нашата материя. Той е именно единъ отъ първите, които туриха край на дилетантскитѣ играчки въ областта на слав. етимология и показаха, че влиянието на звуковитѣ закони се проявява и въ приспособението на засетитѣ чужди лични и етнографски имена. Напримеръ изѣмдитѣ прѣобразяватъ въ славянските топографски названия обикновено всѣко начално *b* въ *f* или *w* (по-постѣ), напр. *breg* става *Frög* (Борнития), *bréznica* — *Friesniz* и *Wriesniz*, *bystrica* — *Feistriz* и пр., и всѣко *s* въ *z*, напр. *Suha* — *Zauchen*, *Sedlo* — *Zeidl*, *Sopot* — *Zoppothof* и пр. Инакъ се измѣняватъ същите славянски имена споредъ звуковитѣ закони на маджарски езикъ, гдѣто голѣма роля играе принципътъ на вокалната хармония, напр. *Blatno* — *Balaton*, *Bradno* — *Baradna*, *Brehy* — *Beregh*, *Brezna* — *Beregna* и проч. Повече примѣри вж. у *Миклош.*, Ortsnamen aus Appel. 26, гдѣто сѫ показани и измѣненията на слав. имена въ устата на италианинца, гърка (липса на *b*, *sh*, *ch*, тѣмни звукове и пр.) на турчина (замѣстване на ища съ иджа и др.) и така нататъкъ. Класичнитѣ изслѣдвания на *Томашека*, на *Микола*, отчасти и *Веске* върху първобитнитѣ сношения на финитѣ съ славянитѣ почиватъ всички върху едно минуциозно съблудение на звуковитѣ закони на двѣтѣ групи езици.

За жалостъ ние не притежаваме и до сега единъ цѣленъ трудъ, който да би ни показалъ всички характерни измѣнения, на които се под-